

1, 14, 5, 19, 34, 7, 22, 15, 33, 2, 2, 33, 3, 9, 9, 23, 55, 26, 7, 27, 4, 31, 31, 32, 38, 4, 24, 31, 29, 35, 5, 10, 23, 6, 1, 1, 17, 23, 7, 2, 25, 13, 27, 8, 19, 25, 22, 9, 9, 19, 20, 10, 31, 5, 73, 8, 88, 40. PAÑKAR. 3, 3, 1, 4, 3, 195. °चक्र BULG. P. 3, 31, 20, 5, 11, 6, 7, 7, 37. °चक्रवाल 5, 18, 14. = प्रवाङ्क TRIK. 3, 3, 189. — Vgl. लोक°.

संसृप (von सृप् mit सम्) f. Bez. von zehn Gottheiten (Agni, Sarasvati, Savitar, Pūshan, Bṛhaspati, Indra, Varuṇa, Soma, Tvashṭar, Vishṇu) und den ihnen geweihten Opfern im Daçapeja des Râçasūjā: तत्संसृद्रनुसंसृपत् । तत्संसृपा संसृप्त्वम् TBR. 1, 8, 4, 1. ÇAT. BR. 5, 4, 5, 3. संसृपामिष्टः ÇĀÑKH. ÇR. 15, 14, 1.

संसृपाकृत्विसु n. s. unter dem folg. Worte.

संसृपोष्ट f. nach dem Comm. ein Opfer an Agni und sechs andere Gottheiten im Daçapeja (also wesentlich so v. a. संसृप्) ĀCV. ÇR. 9, 3, 17, 4, 6; vgl. संसृपाकृवीषि KĀTJ. ÇR. 15, 8, 1 (wenn nicht संसृपो zu lesen ist).

संसृष्ट s. u. सृष्ट् mit सम्.

संसृष्टिर्जित् adj. im Hundgemenge siegreich RV. 10, 103, 3.

संसृष्टव (von संसृष्ट) n. 1) das Verbundensein ÇĀÑK. zu KHĀND. UP. S. 18. — 2) das Zusammenleben von Verwandten nach erfolgter Erbtheilung DĀJABH. im ÇKDR.

संसृष्टधर्ये adj. mit der Kuh zusammengelassen und saugend: Kalb TBR. 2, 1, 2, 3.

संसृष्टहोम m. eine gemeinschaftliche Oblation (an Agni und Sūrja) TBR. Comm. 2, 371, 10. 403, 18.

संसृष्टि (von सृष्ट् mit सम्) f. in der Rhetorik die Verbindung zweier neben einander bestehender Redefiguren (einer lautlichen und einer sachlichen SĀH. D.) SĀH. D. 755. fg. 264. Verz. d. Oxf. H. 208, b, 25. PRATĪPAR. 103, b, 5. 104, a, 1.

संसृष्टिन् (von संसृष्ट) adj. der nach erfolgter Erbtheilung mit den Verwandten wieder auf gemeinsame Kosten lebt JĀĀN. 2, 138. fg. MITĀKSH. 221. fgg. DĀJABH. 313. fgg.

संसेक (von सिक् mit सम्) m. Durchnetzung, das Nassein: अम्बु° durch Wasser RĀGA-TAR. 5, 271. तैल° R. ed. Bomb. 2, 76, 4 (°संसेद SCHL.).

संसेवन (von सेव् mit सम्) n. 1) das Anwenden, Gebrauchmachen von etwas: सत्त्वं° MBH. 12, 8773 (= 9859). तीत्रार्कताप° das Sichaussetzen KATHĀS. 103, 66. — 2) das Dienen, zu-Diensten-Sein, Verehren: साधु° MĀNK. P. 68, 7.

संसेवा (wie eben) f. 1) Besuch: तीर्थ° BHĀG. P. 9, 15, 41. — 2) Anwendung, Gebrauch: सत्त्वं° BHĀG. P. 11, 25, 34. — 3) Verehrung BHĀG. P. 7, 9, 27, 50. — 4) Hinneigung zu, Vorliebe für: वारिराशिसलिलात्तरसंनिधान° Spr. (II) 5497.

संसेवितर (wie eben) nom. ag. Anwender, Gebraucher, der sich einer Sache bedient VARĀH. BRH. S. 77, 34.

संसेविन् (wie eben) adj. verehrend: श्रीकृष्ण° Verz. d. Oxf. H. 127, b, No. 228.

संसेव्य (wie eben) adj. 1) zu besuchen, besucht werdend: तत्कालसंसेव्यं कृतानां मानसं सरः KATHĀS. 69, 131. सुख° leicht zu erreichen: °लतया (ungenau st. लतासुखसंसेव्यया) वनराज्या KĀM. NĪTIS. 14, 35. — 2) zu verehren: गोपालबाल° PAÑKAR. 4, 8, 120. — 3) wovon man Gebrauch

machen soll oder darf, zu betreiben, dem man sich hingeben soll oder darf: काम MBH. 13, 6531. कथा: BHĀG. P. 1, 18, 10.

संसेकन्ध m. N. eines Unholds oder einer Krankheit (Gegens. विष्कन्ध) AV. 19, 34, 5.

संस्करणा (von 1. कर् mit सम्) n. 1) das Zurechtmachen, Zubereiten: श्राज्यस्य GOBH. 1, 7, 29. कृत्विषः 4, 4, 4. — 2) das Verbrennen eines Verstorbenen Verz. d. Oxf. H. 156, a, 26 (fälschlich संस्कारणा). भीष्म° MBH. 13, 7713.

संस्कर्तर (wie eben) nom. ag. 1) Zurechtmacher, Zubereiter (von Speisen) M. 5, 51 = MBH. 13, 5642. — 2) Einweither, Vollbringer einer religiösen Cerimonie: सुतयोः UTTARAR. 126, 8 (170, 8). — 3) Hervorbringer eines Eindrucks Comm. zu ĀAIM. 1, 2, 13.

संस्कर्तव्य (wie oben) adj. herzurichten, zuzurüsten, zurechtzumachen: (पुरी) संस्कर्तव्यायुधगारा HARIV. 5263. मद्दसेना 15927 (nach der Lesart der neueren Ausg. st. संस्कर्तव्या der älteren). श्राद्धत्या पूषः Schol. zu KĀTJ. ÇR. 6, 1, 21. कर्माङ्गस्य पशोः संस्कर्तव्यत्वात्कालादिदृष्टयः शिरश्चादिषु निप्यत्ते ÇĀÑK. zu BRH. ĀH. UP. S. 18.

संस्कार (wie eben) m. 1) Zubereitung, Zurüstung, Bearbeitung, Zurichtung, ein kunstgerechtes, einem best. Zwecke entsprechendes Verfahren mit Etwas; Reinigung, Schmückung, Verzierung; = गुणात्तराधान KĀRAKA 3, 1. = प्रतिपल H. an. 3, 616. MED. r. 234. HALĀJ. 5, 57. श्राद्धति° ÇĀÑRH. GRHJ. 1, 1. श्राज्य° 8. KAUC. 7. ĀCV. ÇR. 4, 1, 20, 5, 6, 25 (°व). KĀTJ. ÇR. 1, 7, 21. द्रव्य° 8, 21. गार्हपत्ये 34. 6, 1, 21. 12, 1, 11. दुर्ग° MBH. 2, 615. KĀM. NĪTIS. 13, 31. मार्ग° R. 2, 80 (87 GOBH.) in der

Unterschr. रथ्या° RAGH. 15, 38. घ्नन्° MBH. 3, 2636. मूदान्संस्कारकुशलान् R. 7, 65, 22. द्रव्याणाम् MADBUS. in Ind. St. 1, 14, 26. द्रव्यसंयोग°

SUCR. 1, 190, 20. 236, 13. पशुं मन्त्रसंस्कारसंस्कृतम् R. GOBH. 2, 83, 36. स्वर्णादि° Verz. d. Oxf. H. 321, b, No. 762. कुण्डानाम् 105, a, 32. fgg. मन्त्राणाम् 98, b, 13. fgg. SARVADARÇANAS. 170, 7. fgg. रस° (Quecksilber) 99, 21. fgg. Verz. d. Oxf. H. 320, b, 5. fgg. मणिः प्रयुक्तसंस्कारः so v. a. Schliiff

RAGH. 3, 18. ÇĀK. 133. यैमुक्ते पात्रं संस्कारेणापि न श्रुयति ते निरवसिताः Reinigung Schol. zu P. 2, 4, 10. कलशे कृतसंस्कारे SUCR. 1, 163, 8. 2, 75, 6. अस्वस्कारस्य Spr. (II) 3832. गन्धमाल्याद्यैः AK. 2, 6, 3, 36. H. 637.

शरीर° JĀĀN. 1, 84. स्नानादिगात्र° KĀM. NĪTIS. 14, 47. नात्यादृत्तगात्रसंस्कारा DAÇAR. 63, 12. fg. अङ्गसंस्कारकर्म (°संस्कार° ed. Bomb.) कुर्वाणा

PAÑKAT. 185, 25. चरण° MĀLAV. 33, 12. असंस्कारपाटलोष्णपुष्टं मुखम् ÇĀK. 182. केश° MBGH. 33. स्वभावमुद्गं वस्तु न संस्कारमपेक्षते Spr. 3331. नवे भाजने लग्नः संस्कारः (II) 5301. कृत्य° Pflege u. s. w. MBH. 7, 3799.

तरोः (Gegens. उपघात) VARĀH. BRH. S. 48, 1. संस्काराभिनयौ so v. a. Anzug HARIV. 8676. Herstellung, richtige Bildung eines Wortes, eine mit diesem vorgenommene richtige Operation NIR. 1, 12, 13. 4, 1, 5, 2. Ind.

St. 4, 98. 177. 10, 405 fg. SARVADARÇANAS. 137, 15. eine astronomisch-mathematische Correction GOLĀBHJ. DREK. 10. Journ. of the Am. Or. S. 6, 454. — 2) Bildung, gute Erziehung: सूताः परमसंस्काराः R. 2, 65, 2.

°संपन्न R. 5, 90, 22. निर्गमसंस्कारविनीत RAGH. 3, 35. आत्मसंस्कारसंपन्नो राजा KĀM. NĪTIS. 4, 4. — 3) Fehlerfreiheit, Richtigkeit, Correctheit: परेषां गुणसंस्कारं मम चानर्थबुद्धिताम् R. 5, 85, 5. insbes. der Aussprache und

Ausdrucksweise: संस्कारेणा यथा कीनां वाचमर्थान्तरं गताम् R. 5, 18, 19.